

ایستگاه هم‌اندیشی

یادداشت دبیر پنجاه و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های آموزشی تربیتی رشد

محمد ابراهیم محمدی

ایستگاهی است برای هم‌اندیشی، تا طرحی نو انداخته و راهی نو ایجاد شود.

مطالعه و بررسی راه طی شده و اندیشه در مسیر پیش رو، رصد انتظارات آینده از نقطه‌نظر ملی و بین‌المللی و فرصت‌ها و ظرفیت‌ها ایجاب می‌کند نقشه راهی جامع برای این رویداد بزرگ ترسیم شود و همه این انتظارات و مطالبات در قالب آرمان‌های قابل تحقق، کام آرزومندان این شجره سستبر را با میوه‌هایی از جنس تسهیل‌گری در آموزش شیرین کند. سال‌های پیش رو برای جشنواره بین‌المللی فیلم رشد سال‌هایی پرامید و سرشار از آرزوهای شیرین برای آموزش و تربیت خواهند بود. این جشنواره در افق آینده خود باید بستری برای سیاست‌گذاری هنری و آموزشی باشد و پنجره گشوده در گفتمان‌سازی تعلیم و تربیت ایرانی و اسلامی شود. مشارکت بیش از ۱۱۰ کشور خارجی و ارائه هزاران اثر این نوید را می‌دهد که جشنواره فیلم رشد چتری به پهنای تمام ملت‌ها و ملیت‌ها، مکتب‌ها و مذاهب‌ها بگشاید و بستری تعاملاتی و گفتگویی را به وسعت کشورهای دنیا، اعم از اروپایی، آمریکایی، آفریقایی و آسیایی، اسلامی عربی و همسایه بگسترده و میزبان حضور هزاران هنرمند داخلی و بین‌المللی باشد. به دنبال تجربه‌های دوران کرونا، آموزش‌های پساکرونا ترکیبی شد از آموزش‌های سنتی و مجازی با محوریت رسانه‌های آموزشی و به‌خصوص فیلم. این رویداد موجب شد فیلم‌های آموزشی ظرفیتی فراتر از «سینما مدرسه» بیابند و علاقه‌مندی به تولیدات هنری پشتیبان و حامی کتاب‌های درسی بیشتر شود. این ظرفیت که در قالب رمزبینه‌های سریع‌پاسخ در سال ۱۴۰۰ در کتاب‌های درسی آغاز شد، فرصتی است تا بخش‌های دولتی و غیردولتی برای ارتباط و انتقال پیام به جامعه مخاطبان، در این جشنواره بیشتر دیده شوند و امکان جدید آن در بستر کتاب‌های درسی بیشتر مورد توجه و استفاده باشد.

سخن آخر اینکه، جشنواره بین‌المللی فیلم رشد باید در قالب طرح راهبردی، نقشه راه خویش را متنوع‌تر از فیلم و وسیع‌تر از جغرافیای زمانی و مکانی توسعه دهد و خدمات را متناسب با نیاز، انتظارات و مطالبات شرح دهد و بیش از گذشته در میدان خدمت آموزشی باشد.

جشنواره فیلم رشد یکی از کهن‌ترین جشنواره‌های بین‌المللی ایران است که با هدف خدمت به نظام یاددهی - یادگیری، فعالیت خود را در بستر نظام آموزش و پرورش سامان داده است. این جشنواره به دلیل فعالیت هدفمند و مستمر توانست به یکی از شناخته‌شده‌ترین جشنواره‌های ایران در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی تبدیل شود. جشنواره رشد در نیم‌قرن فعالیت خود، ضمن شتاب بخشی به جریان یاددهی - یادگیری، خاستگاهی شد برای شناسایی و رشد استعدادها برتر هنری و سینمایی ایران. بسیاری از ستارگان برجسته سینمایی کشور که در توسعه صنعت فیلم و سینمای ایران نقشی ماندگار دارند، از تربیت‌یافتگان و بالیدگان جشنواره بین‌المللی فیلم رشد محسوب می‌شوند.

سال‌های بعد این جشنواره مثل خیلی از آسیب‌هایی که دامن رویدادهای بزرگ را می‌گیرد، با وجود سابقه، صبغه و آوازه بلند بین‌المللی و نقش‌آفرینی‌های بی‌مانند در شناسایی و معرفی چهره‌های مستعد، نتوانست فرایند یاددهی - یادگیری را با آثار انبوه خود سیراب کند و در چرخه یاددهی و یادگیری تسهیل‌گری کند. شاید بی‌توجهی به نقشه راه و هدف‌گذاری‌های نخستین که به تدریج وسعت پیدا کرد، در کنار تقلیل نگاه از خدمت آموزشی به جشنواره‌داری، در کاهش سودمندی این جشنواره بی‌تأثیر نبوده است. این عوامل و پاره‌های دیگر از عوامل کم‌مهری به این جریان هنری و آموزشی، فعالیت‌های این رویداد بزرگ را به حاشیه برد و به روزهای کوتاه جریان‌سازی رسانه‌ای محدود کرد.

اینکه این نوشته قلمی می‌شود، بیش از نیم‌قرن از فعالیت جشنواره رشد می‌گذرد و جشنواره با پشت سر گذاشتن این زمان به نسبت بلند، به قاعده دوران کمال خود را تجربه می‌کند. نیمه دوم قرن فعالیت جشنواره بهانه است تا در هدفمندی و هزینه فایده آن تأمل شود و راه طی شده بر عیار این هدف‌گذاری‌ها سنجیده شود. ۵۰ سال زمانی بس طولانی است برای بازاندیشی در هدف‌گذاری نخستین و بازآفرینی و اصلاح مناسبات این حرکت هنری و آموزشی. آغاز نیمه دوم قرن فعالیت

باید نقشه راهی جامع برای این رویداد بزرگ ترسیم شود